

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2013 Mælkebøttecenteri

Meeqqat Inuusuttullu Illuat Mælkebøtten
aamma
Inissiaq Ilasiaq

Indhold

Aallaqqasiut	2
Siulersuisut	3
Aqutsisoqatigiit	4
Mælkebøttenip allaffeqarfia	4
Mælkebøttecenterip allaffeqarfiani ukiup ingerlanera	4
Allaffeqarfik	4
Sulisut	6
Sulisunik ineriartortitsineq	6
Sulisunik isumaginninneq	6
Suliniutit	7
Nittartagaq facebook-ilu	7
Mælkebøttenimi meeraq – Inuttut atugarliortumiit ileqqoriliinnakkanik qimatsisumut	7
Piginnaasanik ineriartortitsineq	9
Nunatsinni orniguttarfiit peqataasoralugit attaveqaqtigiertartut ataatsimiinnerat piginnaasanillu ineriartortitsineq	10
Nunatsinni arnanut nakuuserfigitissimasunut qimarguinni sulisut attaveqaqtigiertartut ataatsimiinnerat piginnaasanillu ineriartortitsineq	11
Kapisilinni illu ukioq kaajallallugu atorneqarsinnaasoq	12
Nakkutilliineq	13
Attaveqaqtigiertartut ataatsimiittarneri ilisimasanillu avitseqatigiinneq	13
Aasaanerani Danmarkimi atuanngiffeqarneq	17
Mælkebøttenimi ukiup ingerlanera	18
Najugaqaqtigiffimmi llasiami ukiup ingerlanera	23
Mælkebøttecenterimi aningasaqarneq	29
Siunissaq	29
Eqikkarnera	30

Aallaqqasiut

Mælkebøttcenteri suliffeqarfivoq, sorpassuartigut ineriertortoq, tamannalu allaffeqarfimmiit ataqatigiissarneqarpoq. Inerartorneq siammasissumik ingerlavoq, assersuutigalugu najugaqarfinni piginnaanngorsaqqinnikkut aammalu ilisimatusarnermik ingerlatsinikkut.

Mælkebøtten suliffeqarfivoq misilittagartuuungoreersoq. Meeqqaqut atuisunut, orniguttartunut allanullu illumut attuumassutilinnut aalajangersimasunik ileqvoqalersimalluni. Tamanna isumaqarpooq ileqquusut nuannarineqartut uteqqinneqartarmata, soorlu assersuutigalugu orpiliaqtigittarneq ileqquuvoq ukiut tamaasa utertartoq. Siornatigut ukiut tamaasa nalunaarutini allaaserineqarta-reersut, assersuutigalugu Mælkebøttenip inuuissiornera, annertunerusumik allaaserineqanngillat aammalu siunissami annertunerusumik allaaserineqartarumaaratik.

Ilasiap piffissaq aallartisarfini qaangereerpaa, maannalu meeqqaqut tassani najugaqartunut atattillugu namminerisaminik ileqqunik pilertiartitsileruttorluni.

Mælkebøttcenterip nittartagaani www.mb.gl -imi paasissutissanik qaqugukkulluunniit ujarerto-qarsinnaavoq imaluunniit mailikkut saaffigineqarsinnaapput pisortaq Kirsten Ørgaard oergaard@mb.gl oqarasuaat 381953, imaluunniit Tullersorti Ingeborg Olsen, olsen@mb.gl imaluunniit oqarasuaatikkut 38 19 55-kkut saaffigineqarsinnaalluni.

Siulersuisut

Mælkebøttecenterip siulersuisui 2013-imi pingasoriarlutik qanumut ataatsimiippuit. Taakkua saniatigut siulersuisut siulittaasuat pisortarlu mailikkut, oqarasuaatikkut ataatsimeeqatigiit-tarnertigullu pisarneq malillugu ataavartumik attaveqaqtigittarput.

Karl Fencker, 2012-imiilli Mælkebøttecenterip siulersuisuini Nuummi Lions Club sinnerlugu ilaa-sortaasimasoq 2014-ip aallartinnerani siulersuisunit tunuarnissani aalajanngiussimavaa. Karl Fencker-ip tunnusimalluni sulisimaneranut qutsavigaarput. Nuummi Lions Club-ip Lai Johnsen Karl Fenckerimut taarsiullugu siulersuisunut ilaasortassatut toqqarpaat.

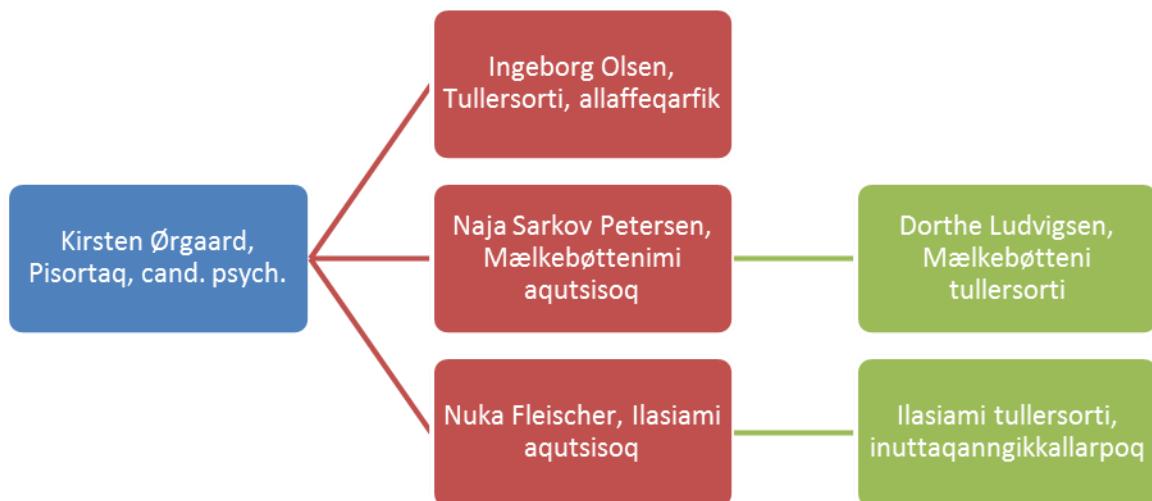
Kommunimut qinersinerup kingorna Poul Hansen Mælkebøttecenterip siulersuisuini Malene Lynge-mit taarserneqarpoq. Taamaalilluni Kommuneqarfik Sermersumi kommunalbestyrelsip Malene Lynge maanna sinniisututarilerpaa. Poul Hansenilu aamma tunnusimalluni sulisimaneranut qutsavigaarput.

2013-ip naanerani siulersuisut ilaasortat tassaapput Henrik Sørensen (siulittaasoq) Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat sinnerlugu ilaasortaq, Lai Johnsen, Lions Club Nuuk sinnerlugu ilaasortaq, Preben Kold Larsen, Nuuk Rotary Klub sinnerlugu ilaasortaq, kiisalu Malene Lynge, Kommuneqarfik Sermersumi kommunalbestyrelsi sinnerlugu aalajangeeqataasinnaanani ilaasortaq.

Siulittaasoq Henrik Sørensen Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat	Lai Johnsen Lions Club i Nuuk	Preben Kold Larsen Nuuk Rotary Klub	Malene Lynge Kommuneqarfik Sermersooq
--	---	---	--

Aqutsisoqatigiit

Mælkebøttecenterip aqutsisoqatigiivi tassaapput Kirsten Ørgaard, pisortaq, Ingeborg Olsen tullersorti, Naja Sarkov Petersen Mælkebøttenimi ulluinnarni aqutsisuusoq kiisalu Nuka Fleischer, Ilasiami immikkoortami aqutsissuusoq.

Mælkebøttenip allaffeqarfia

Mælkebøttecenterip allaffeqarfiani ukiup ingerlanera

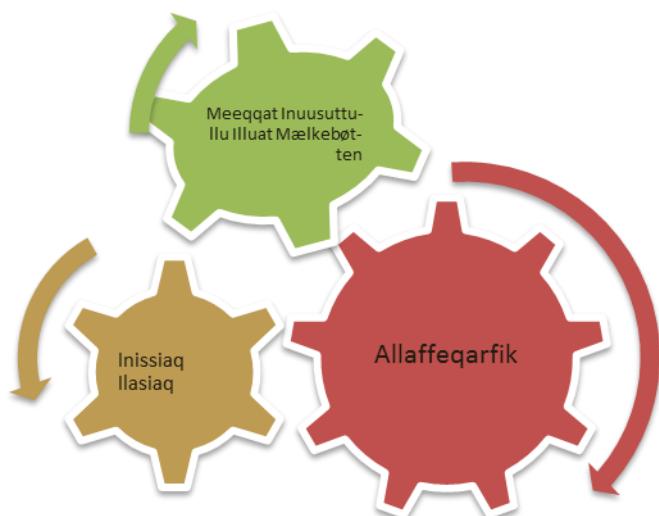
Ukiut siulii assigalugit 2013 Mælkebøttecenterimut pissanganartuuvoq unammillernartuullunilu. Meeqqat inuusuttullu sumiginnagaasut atugarisaat suli pitsangorteqqinniarlugit ineriantor-titsinermik suliniutit toqqaannartumik sunniutillit aammalu toqqaannanngitsumik attuumassuteqartut aallartinneqarput.

Allaffeqarfik

Allaffeqarfimmi sulisut Nuukullak 35-mi allaffittaami nooreernerup kingorna sulilluaqqilereerput. Illoqarfimmi Mælkebøttecenterip allaffissornikkut ingerlatsiviata inissisimaffittaava ilikkariartorneqarpoq.

Allaffeqarfiup inuttari:

- Kirsten Ørgaard, Pisortaq, tarnip pissusaanik immikkut ittumik ilisimasalik, suliffeqarfimmullu pisortaq
- Ingeborg Olsen, Pisortap tullersortaa
- Tina Dam Rasmussen, AC fuldmægtigi
- Lone Knudsen, allaffeqarfimmi siunnersorti
- Anne Grødem, Suliniutinik ingerlatsisoq

2014-imi qaammatit pingasut siulliit ingerlanerini tarnip pissusaanik ilinniagalimmik allaffeqarfimmi atorfinitssisisoqarnissaa pilersaarutaavoq.

Naatsorsuuserisoq avataanit sulisitaq, sapaatip akunneranut ulloq ataaseq naatsorsuuseriartortartoq, allaffeqarfimmi sulisunut aamma ilaavoq. Tamatuma saniatigut missingersuutit, aningaa-satigut isertitat atortitallu assigiisinneranik suliassatsuleqatigiiiffiullu ataatsimoortumik naatsorsu-taasa kukkunersiornerinut atatillugu Deloitte suleqatigineqarpoq, suleqatigiinnerlu ingerlalluartutut taaneqarsinnaavoq.

Sulisut

Mælkebøtten aamma Ilasiaq ukiup ingerlanerani piffissap ilaani sulisunik amigaateqartarput, taartaagallartunut atuinikkut inuttaqartittarsimasatsinnik. Soorunami tamanna pitsaanerpaanngilaq, pisariaqartitsisoqalerneranilu sulisunik pikkorissunik atorfinitstsiniarneq sulissutigineqartuartarpooq. Soorunami sulisut tamatigut qanoq annertutigaluarnersumik taarseraattartussaapput, sulisut ilaat nuukkumallertaramik, ilaat meerartaarlutik ilinniaqqikkumalerlutilluuniit.

Aammattaaq sulisutta ilaat angut pikkorissoq ilinniarsimanngitsoq perorsaasutut najugaq qimannagu ilinniarnermik, ingerlataqaqqullugu Mælkebøttecenterip innersuutigaa, pineqartorlu ilinniarnissamut tigutippoq.

Atorfiit inuttalerneqartussat tamarmik 2014-imi qaammatit siullit pingasut ingerlanerini inuttalerneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sulisunik ineriartortitsineq

Mælkebøttecenterimi sulisut tamarluinnarmik piginnaasanik ineriartortitsineq anguniarlugu pikkorissarnernut "Ilinniagallit Meeqjanik inuuusuttunillu isumaginninnikkut aarlerinartorsiortunik sullisisut ilinniagallit piginnaasaannik ineriartortitsineq" 2013-imi peqataapput, pikkorissarnerit itisilerneri Suliniutit pillugit immikkoortumi atuarneqarsinnaapput. Suliffsinni sulisut meeqjanik sullissinerminnut atatillugu pikkorissarnerni sammineqartut assut iluaqtigaat. Aammattaaq aquatsisut immikkoortoq 3-mut isumaginninnermik sullissinermi aqutsisunut sammititaasumut peqataapput.

Tamatuma saniatigut sulisut ilaat avataani pikkorissarnernut allanut ilinniarernullu peqataapput.

Sulisunik isumaginninneq

Ukiut tamaasa ataatsimooqatigiilluni nalliussinerit aalajangersimasut ingerlanneqartarput, taakkulu Mælkebøttecenterimi aalajangersumik ileqqunngornikuupput. Februarimi sulisut annalerivissiorinneqartarput. Atisalersorluarsimanerpaaq ajugaatinneqareeraangat, ulloq nereqatigiinnermik nag-gaserneqartarpooq. Aamma julefrokostertoqartarpooq, ileqqut malillugit ukiut tamaasa decemberimi ingerlanneqartartumik. Aaqqissuussinerit taakku sulisut tamatigut qilanaarisarpaat, piffissaqarluar-lutillu piareersartarlugit.

Tamatuma saniatigut sulisut Nuuk Fitness-imut ilanngunnissamut 2012-imiilli periarfissaqalerput, ukiup affaanut sungiusarnissamut akiliutit affaat Mælkebøttecenterimit akilerneqartarlutik. Aaqqissuussineq sulisut akornanni annertuumik naammagisimaarneqartaqaq.

Suliniutit

2013-imi Mælkebøttecenterip, Namminersorlutik Oqartussani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit kaammaatorneqarnermigut ilaatigut nammineq suliniutimi saniatigut suliniutit anginerusut marluk ingerlappai. Soorunami Mælkebøttecenterimi sulisunut tamanna nukippasuarnik atuiffiupoq, suliarli aamma assut pissanganartuulluni, peqataaf-figisimagatsigillu nuannaarutigeqaarput. Immikkoortumi tulliuttumi suliniutit allaaserineqassapput.

Nittartagaq facebook-ilu

Mælkebøttecenterip nittartagaraava, www.mb.gl, 2012-imi saqqummersinneqartoq, ilimagisamit suliaqarnarnerusoq paasinarsivoq – taamaattumik allaffeqarfimmi sulisunut atoruminarnerulersinnissaa siunertalarugu suliaq aallaartinneqarluni. Teknikkimut tunngasortaanut atatillugu quppersagaq pisariusorujussuuvoq, nittartakkap nutarterneranik sulineq ajornakusoortitsineqarluni. Allaffeqarfiup tamanna aaqqiissuteqarfigissallugu suliniutigaat.

Aamma nutaatut Mælkebøttecenteri facebook-imut ilannguppoq. Oqallittarfik najukkami nunallu tamat akornanni kikkorpassuarnut annguttartoq aqqutigalugu Mælkebøttenip sulinerata takussaa-sunngortinnissaa siunertaavoq. Facebookkimi quppernerput ateqarpoq "Mælkebøttecentret".

Mælkebøttenimi meeraq – Inuttut atugarliortumiit ileqqoriliinnakkanik qimatsisumut

Ilisimatusaatitut misissuinerup "Mælkebøttenimi meeqqat – Inuttut atugarliortumiit ileqqoriliinnakkanik qimatsisumut?" Mælkebøttenip seniorforskeri Else Christensen, SFI-meersoq (Atugarissaarnerup Ilisimatusarfiginerani Suliaqarfik) suleqatigalugu 2009-mi aallaartissimasaata, maan-na immikkoortua siulleq naammassivoq. Suliniutip nalunaarusiartaata siulliup "Mælkebøttenimi Meeqqat", novembari 2013-imi saqqummersinneqartup, saqqummersinneqarneratigut tamanna malunnartinneqarpoq.

Meeqqat kikkut Mælkebøttenimut nuuttarnersut, meeqqallu allamut nooqqikkaangamik qanoq it-tarnersut nalunaarusiakkut takutinniarneqarpoq. Paasissutissanik tamakkuninnga Mælkebøttenip sulinerata nalilerneqarsinnaanissaq anguniarneqarpoq.

Misissuinermi ilaatigut takutinneqarpoq meeqqat Mælkebøttenimiinnerminni ajunnginnerulersartut. Meeqqat najugaqarnermi tarnip pissusaatigut aammalu perorsaanermut tunngasutigut nalilersorneqarlunilu misissorneqakkajuttarpoq, meeqqallu pisariaqartitai nassuiardeqarsinnaaleriartortillugit, ikioriissutit meeqqamut tulluussakkat aalajangersaruminarnerulersarput.

Meeqqat Mælkebøttenimiit nuunnermik kingorna ukiup ataatsip qaangiunnerani suli artorsaateqartartut misissuinerup aamma takutippaa. Pissutsit taamaattut meeqqat inissinneqannginnerminni annertuumik sumiginagaasartut ersersippaat. Sumiginnaanerup meeraq annertuumik tarnikkut innarlersimasarpaa, ukiorpassuarnilu katsorsarneqarnissaq pisariaqartarluni.

Misissuinerup immikkoortuata siulliata naammassinera saqqummersitap saniatigut aamma immik-kut malunnarniartinneqarpoq. Mælkebøttecenteri SFI aamma llaqtariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugit ataatsimeersuartitsimmat. Ataatsimeersuarneq qule-quaqartinneqarpoq "Meeqqat inuuusuttllu aarlerinartorsiortut pillugit ilisimasat amerlanerit pitsaanerusullu", novembarillu 20-ani aamma 21-ani 2013-mi ingerlanneqarluni.

Ataatsimeersuarnermi meeqqanik isumaginninnikkut aarlerinartorsiortunik sullissineq pillugu ilisimasanik avitseqatigiittarnissap nalilersuisarnissallu pingaarutaat qitiutinneqarput.

Ataatsimeersuarnermi inuit meeqqanik inuuusuttunillu sullisisut 70-it sinnerlugit amerlassuseqartut peqataapput. Isumaginninnermik ingerlatsivinnit, peqqinnissaqarfimmit, atuarfeqarfimmit, ulloq unnuarlu paaqqinniffinniit, ilisimatusarnermik suliaqarfinniit, nammineq piumassutsimik peqatigiif-finniit, ilinniagallit kattuffiinniit kiisalu NGO-nit ilaaffigineqarluni.

Ataatsimeersuarnermi ilaasut tamarmik isumaqataaffigaat nalilersuineq aammalu nalilersuineq pillugu allakkiortarneq annerusumik aallunneqartariaqartoq. Nalilersugassatut taakkartorneqarput suli-

niutit sorliit meeqqanut isumaginninnikkut atugarliortunut iluaqtaanersut. Paasissutissallu ataqtigiissarneqarnerunissaat aamma isumaqataaffigineqarpoq.

Aammattaaq attaveqaqatigiittartunik pilersitsisoqartoqartariaqarnera oqaatigineqarpoq aamma ilisimasanik katersineq assigiinngitsunik suliaqarfiiit akimorlugit ataqtigiissaarneqassasoq oqaatigi-neqarluni. Taamaasilluni ilisimasat ataatsimoortunngorlugit katarsorneqarsinnaammataaammalu assiliaq annerusoq pilersinneqarsinnaammat. Taamaasilluni meeqqanik inuusuttunillu suliassaqr-fimmi ilisimasanik katersuiffeqarnissa suli annertuumik pisariaqartinneqarpoq.

Ataatsimeersuarnermi peqataasut Inatsisartunut, Naalakkersuisunut Kommunalbestyrels inullu kaammattuuteqarput, ilinniagallillu ilisimasatut tapertarisinnaasaasa naalakkersuinikkullu periusissat akuersissutigineqarlutillu piviusunngortinnejartut imminnut ataqtigiinnerunissaannik inassuteqar-lutik.

Piginnaasanik ineriertortitsineq

Suliniut "Meeqqanik inuusuttunillu isumaginninnikkut aarlerinartorsiortunik sullisisut ilinniagallit piginnaasaannik ineriertortitsineq" immikkoortunut pingasunut agguagaavoq. Suliniut 2012-im i Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Kommuneqarfik Sermersuumit, Grønlandsbankenip Inuussutissarsiornermut Aningaasaate-qarfianit Aalborg Kommunemillu aningaasaliiffigineqarpoq. Suliniut 2013-im i Aalborg Kommune-meersunik ilinniartitsisoqarluni piviusunngortinnejarpoq, taamaalillunilu ilinniartitsinerup suliamut attuumassuteqarnissa immikkullu ilisimasaqarnissaq ilinniartitsisunit qulakkeerneqarluni. Immik-koortoq 1-imaj/junimi ingerlanneqarpoq, immikkoortoq 2 augustimi ingerlanneqarluni, kiisalu Im-mikkoortoq 3 novemberimi ingerlanneqarluni. Immikkoortut tamarmik tulleriigginnartunik marlo-riarlutik ingerlanneqarput, taamatut iliornikkut suliffit inuttaarutivinngikkaluarlugit sapinngisamik amerlanerpaat peqataasinnaanissaat qulakkeerniarneqarluni. Immikkoortuni peqataasut katillugit 150-it missaanniippuit.

Suliniummi siunertaavoq piginnaasami ineriertortitsineq suliassaqarfimmi pisariqartitat malillugit pikkorissaasinnaanissaq. Aammattaaq sulisut meeqqanik inuusuttunillu isumaginninnikkut aarleri-nartorsiortunik taakkualu ilaquaannik ulluinnarni sullisisut suliamut atatillugu piginnaasaasa nukit-torsaavginissaat suliniummi ilanngullugu siunertaavoq. Taamaasiornikkut suliamut atatillugu suliami naammassisqarsinnaanerup innarligassaangissutsillu ineriertorteqqinneranut tapertaassalluni.

Misilittakkanik paarlaaqatigiittarnissamut, suliamut atatillugu tapersersoqatigiinnissamut, sulisunik paarlaaqatigiittarnissamut oqilsaaffigitillunilu oqaloqateqartarnissamut suliamut attuumassutilinnik attaveqaqatigiittarfiup pileriartortinnissaa pingaaruteqarpoq.

Aammattaaq aqutsinermik suliaqartut akornanni piginnaasanik ineriartortitsinissamik neqeroorute-qarnissaaq siunertaavoq, aqutsisut isumaginninnermik suliassaqarfimmi sulisut aqutsisutut sungiusarnissamut aqutsisutullu ineriartornissamut periarfissinneqarlutik, aqutsisunullu allanut attaveqaqatigiiffeqalernissap pileriartortinnissaanut periarfissinneqarlutik.

Immikkoortut

- Immikkoortoq 1: sumiginjaaneq, meeqqat ilaqtariinnit atornerluisuneersut, pissaanermik atuineq aaqqiagiinngissutilu iliuuseqarfinginerat
- Immikkoortoq 2: autisme, ADHD, Tourettes syndrom aamma OCD kiisalu meeqqanik inuu-suttunillu kinguaassiuititigut atornerluineq
- Immikkoortoq 3: "Aqtsineq aaqqissuussaanermillu ineriartortitsineq, nalilersuineq ilikka-riartortarnerlu"

Nunatsinni orniguttarfiit peqataasoralugit attaveqaqatigiittartut ataatsimiinnerat piginnaasanillu ineriartortitsineq

Ilaqtariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup Mælkebøttecenteri 2012-ip naalernerani toqqarpa, Nunatsinni orniguttarfiit paasiniarnerannik ingerlatsisussanngorlugu. Suliniut Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalersorneqarpoq. Tamauta aamma kinguneraa attaveqaqatigiittartut ullunik pingasunik sivisussusilimmik, 5.-7. marts 2013-imi ingerlanneqartumik ataatsimiisinneqarnerat. Suliamut tunngasut attuumassuteqartut, orniguttarfiit ulluinnarni suliaasa unammilligassaasalu pitsaassusaannik suliaamullu tunngatinneqarnerannik nukittorsaataasinnaasut attaveqaqatigiittartut ataatsimiinneranni qitiutinneqarput.

Orniguttarfiit 20-it Nunatsinnit tamaneersut peqataatitaqarput – attaveqaqatigiittartullu ataatsimiisinneranni orniguttarfiit aatsaat taamak siullerpaamik amerlatigisut sinniisuutitaqarput.

Piffinni ataasiakkaani sammisassatut neqeroorutit, unammilligassat ineriartornissamullu periarfissat eqqarsaatigalugit ilisimasanik katersinissaq siunertaralugu orniguttarfinnik nalunaarsuinissaq misis-

suinermi ilaatigut siunertaavoq. Aammattaaq meeqqanut inuuasuttunullu orniguttarfiit suleriaasiisa takussaasunngortinnejarnissaat ilanngullugu siunertaavoq. Neqeroorutit pitsaanerusunngortinnisaannut periarfissallu sulinermi atorluarnissaannut atatillugu tulluartunik suliniarfisisassat paasinisaannut misissuineq aamma tapertaavoq.

Attaveqaqatigiittartut ataatsimiinnerisa kingunerannik peqataasut isumassarsiat allattorsimaffiannik suliaqarput, suliniuteqarfigisassat ineriartornissamullu periarfissat eqqarsaatigalugit Namminersorlukturik Oqartussanut kaammattuutitalimmik.

Nunatsinni arnanut nakuuserfigitissimasunut qimarguinni sulisut attaveqaqatigiittartut ataatsimiinnerat piginnaasanillu ineriartortitsineq
 Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma Mælkebøttecenteri qinnuigaa suleriaaseq assigisaa aallaavigalugu Nunatsinni qimarguuit paasiniarnerat ingerlateqqullugu, attaveqaqatigiittartut ataatsimiisinneqarnerat piginnaasanillu ineriartortitsineq ilanngullugit. Attaveqaqatigiittartut ataatsimiinnerat 14.-16- maj 2013-imi Nuummi ingerlanneqarpoq. Suliniut taanna aamma Namminersorlukturik Oqartussanit aningaasalerneqarpoq.

Suliamut atatillugu imarisaa qimarguuit ulluinnarni sulinerannut tamatumunngalu atatillugu unammilligassaannut attuumassuteqarpoq.

Qimarguuit arnanut nakuuserfigineqarsimasunut taakkualu meeraannut ikiuinissamik neqeroortaannut atatillugu ilisimasanik katersinissaq assigisaanik siunertaavoq. Suliamut tunngasunik suliniuteqarfigisassanut suliniutinullu kaammattuuteqarnissaq siunertaralugu unammilligassat ineriartornissamullu periarfissat atuunnersut qitiutinnejarnput. Tamatuma saniatigut suliassaqarfiit qimarguinni sulinermut attuumassuteqartut iluini peqataasut piginnaasanik ineriartortitsinissamik neqeroorfiginissaat siunertaavoq – minnerunngitsumik Nunatsinni qimarguuit assigiinngitsut akornanni attaveqaqatigiittartut nukittorsaaviginissaat siunertaalluni.

Attaveqaqatigiittartut ataatsimiisinneranni sullinniakkat tassaapput qimarguinni aqutsisut, sulisut imaluunniit nammineq piumassutsimik sulisut. Qulequttat tulliuttut oqaluuserineqarput:

- Nakuusertarnermik ileqqoqarneq qanoq ililluta inuttut ataqqinninnermut naligiissitaanermullu allangortissinnaavarput

- Nakuusernerup ilaqtariinnut kinguneri ilaqtariinnilu nakuusertarneq meeqqat tungaannit isigalugu, meeqqap pisinnaatitaaffiinut atatillugu
- Nakuusertarnermik ajornartorsiutit politiit tungaannit isigalugit aamma Pinerlunniartarnermik Pitsaaliuinermut Kalaallit Nunaanni Siunnersuisoqatigiit nakuusertarnermik aamma qitiutitsisut periusissiaat.
- Arnanik meeqqanillu nakuusernermit eqqugaasunik sullissinermut nunat tamat akornanni misilitakkat, aamma suliaqarfiiit akimorlugit ataatsimoortumik isiginnilluni katsorsaanermut neqeroorutit.
- Peqataasut qimarnguiit ineriertorteqqinnissaannut isumassarsiat allattorsimaffiannik suliamut tunngasunik Namminersorlutik Oqartussanut kaammattuutinik imaqartumik suliaminnik saqqummiussinerannik ataatsimiinneq naammassineqarpoq.

Kapisilinni illu ukioq kaajallallugu atorneqarsinnaasoq

Illumik ukioq kaajallallugu atorneqarsinnaasumik nunaqarfimmi Kapisilinni pilersitsinissaq Mælkenbøttecenterip 2011-milli sulissutigisimasaa maanna aallartinneqarpoq. Sanaartorneq 2013-imi aasaanerani aallartinneqarpoq – naatsorsuutigineqarporlu illu juni/juli 2014-imi atoqqaarfissiussalluugu piareerumaartoq.

Meeqqanut inuuusuttunullu isumaginninnikkut aarlerinartorsiortunut nunaqarfimmi Kapisilinni illup ukioq kaajallallugu atorneqarsinnaasup pilersinnissaanut Aningaasaateqarfik 15. juni Fonden 2,5 millioner koruuninik tapiissuteqarpoq, aningaasaateqarfillu ANT-Fonden 500.000,- koruuninik tapiissuteqarluni.

Illu meeqqanut inuuusuttunullu pingasut 17-illu akornanni ukioqartunut, isumaginninnikkut atugaat misissuiffiginiarlugit Mælkenbøttenimut najugaqaqtigiffimmulluunniit Ilasiamut inissinnejqarsimasunut, avatangiisiminnillu allangortitsinissamik pisariaqartitsisunut atorneqassaaq. Piffissami aalajangersimasumi Kapisilinni illumi najugaqarsinnaapput, paasinartunik avatangiiseqarlutik aaqqissuusaasumik ulluinnaqarnissaq ilikkariartorsinnaallugu. Tamatuma saniatigut illu meeqqanut paaqqin-niffinnit taakkunannga marlunneersunit ataatsimoorluni feeriartarfittut atorneqassaaq.

Illu 168 m²-sut angissuseqarpoq meeqqanut 8-nut inersimasunullu marlunnut inissaqassalluni.

Nakkutilliineq

Mælkebøttcenteri nakkutilliinermut siunnersortimit Karen D. Jensen-imit, Ilaqtariinnermut Inatsisillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmeersumit 2013-imi pulaarneqarpoq. Nakkutilliilluni pulaarneruvoq kingunissaqarluartoq, nakkutilliinermut nalunaarusiamik pitsasumik kinguneqartoq. Nalunaarusiaq ilaatigut kaammattuutinik marlussunnik imaqarpoq, Mælkebøttcenterillu malinnisaat isumagissavaa. Assersuutigalugu ikuallattoornermi ilitsersuut pingarneq ataatsimoorussaq suliarineqassaaq, immikkoortoqarfiiat ataasiakkaat ikuallattoornermi ilitsersuutaannut tapertaasussaq. Aammattaaq kinguaassiutinik inooqatigiinnermut politikki, najugaqartunut sulisunullu tunngatitaa-soq suliarineqassaaq.

Attaveqaqatigiittartut ataatsimiittarneri ilisimasanillu avitseqatigiinneq

Mælkebøttcenteri suleqatinut attuumassuteqartunut amerlaqisunut attaveqartarpoq, Mælkebøttcenterillu sulineranut tapersersuineq kaammattuinerlu takutinneqartoq nuannaarutigisarlugu. Taa-maattumik pisortaq Kirsten Ørgaard Kalaallit Nunaanni avataanilu isumasioqatigisartakkanik, aningasaateqarfinnik suleqatinillu amerlasoorpassuariarluni ataatsimeeqateqartarpoq. Tigulaakkat ataani saqqummiunneqarput.

SFI

Else Christensen, SFI-mi, Atugarissaarnermik Ilisimatusarnermik suliaqarfimmi seniorforskeriusoq, arlaleriarluni ataatsimeeqatigineqartarpooq, ilaatigut Mælkebøttecenterip misissuisitsinera "Mæl-kebøttenimi Meeqqat" pillugu nalunaarusiap siulliup maj 2013-imi saqqummersup saqqummersin-neqarnissaa pillugu, ataatsimeersuarnerullu "Meeqqat inuusuttullu pillugit ilisimasat nutaat pitsaa-nerusullu" aaqqissornera pillugu.

Aalborg Kommune

Piginnaasanik ineriartortitsilluni suliniummut atasumik pilersaarusiornermut naliliinermullu ata-tillugu Aalborg Kommunemi Meeqqanik, Inuusuttunik Ilaqtariinnillu Sullissivik aamma Suliassaqar-fiit Akimorlugit Pitsaliuinermik Sullissivik ataatsimeeqatigineqartarput. Pikkorissarerni immikkoor-tunut tamanut Aalborg Kommunep ilinniagalittatik ilinniartitsisutut atugassiissutigai. Tamatuma sa-niatigut piginnaasanik ineriartortitsinermik suliniummi immikkoortoq 1-imi naammassineqartumi ilinniartitsisut ilaat pingasut suliffiinut Kirsten Ørgaard pulaarpoq. Pulaagai tassaapput Institutionen Vesterlund, Nibe-mi Ungdomsinstitution kiisalu Institutionen Bisgaard.

Pisortat ataatsimeersuarnerat

Pisortat ukiumoortumik ataatsimeersuarneranni, Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlut paaqqinniffiit peqatigiiffiata Tulararfíup aaqqissugaani Kirsten Ørgaard peqataavoq. Ukioq manna ataatsimeer-suarneq Lemvig-ip eqqaani Øster Lykke-mi paaqqinniffimmi Hildebrandt-imi ingerlanneqarpoq. Ila-atigut piginnaasanik ineriartortitsineq, nalilersuinerit, pissaanermik atuineq pillugu kaajallaasitami nutaami unammilligassat kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit paassisutissat nalinginnaasut ata-atsimeersuarnermi oqaluuserineqarput. Tamatuma saniatigut pisortat tamarmik paaqqinniffitik ulluinnarnilu unammilligassatut naammattoortakkatik pillugit saqqummiussinissamut periarfissinne-qarput, suleqatinik oqaloqatigiissutigineqarnerannik malitseqartunik.

Aningaasaateqarfik Blue Water Fonden

Kirsten Ørgaardip Gyritha aamma Kurt Skov (Blue Water Shipping-imik tunngaviliisut) Blue Water Shipping-ip pingaarnertut ingerlatsiviani Esbjergimiittumi ataatsimeeqatigai. Suliffeqarfip aningaasaateqarfimmik Blue Water Fornden-imik Maelkebøttenip suliniutaanik tapersersuerusuttumik pilersitsisimanera ataatsimiinnermut pissutaavoq, suliniutigisavullu pillugit pitsasumik oqaloqatigiittoqarpoq. Aningaasaateqarfik Blue Water Fonden aalajangerpoq inuuusuttuaqqanut najugaqaqatigif-fimmut kr. 250.000.-nik tunissuteqarniarluni.

Vardemi Vejenimilu Soroptimisterne

Vardemi Vejenimilu Soroptimisterne soraarfiup nalaani angerlannginnermi ataatsimiinneranni Kirsten Ørgaard peqataavoq, Maelkebøttecenterilu pillugu saqqummiussaqarluni. Soroptimisterne ukiuni arlaqartuni uatsinnik tapersersuisimapput, ukioq mannalu Varde-mi Soroptimister kr. 5.000,- inik Vejen-imeersllu kr. 10.000,-nik tunissuteqarput, tamarmik meeqyanik nerisitsisarnermut atugassiaasunik.

Red Barnet Danmark

Generalsekretær Mimi Jakobsen ataatsimeeqatigineqarpoq, Maelkebøttecenterimi inerartorneq oqaluuserineqarluni.

Aningaasaateqarfik Bikubenfonden

Pisortaq Søren Kaare Andersen isumaginninnermullu pisortaq Sine Egede Bikubenfonden-imeersut Nuummut tikeraarput, Maelkebøtten aamma Ilasiaq tamaasa alakkarlugit. Tikeraarnermut pissutaavoq aningaasaateqarfimmik Bikubenfondenimi tamarmik marluullutik nutaajugamik, tikeraarnertillu atorpaat Kalaallit Nunaanni pissutsinik aningaasaateqarfiullu tapersersuinissamut periarfissaanik paasisaqarniarnermut. Tamatuma kingorna Søren Sine-lu Københavnimi ataatsimeeqatigineqarput. Ataatsimeeqatigiinnerup kingunerivaa inerartortitsinermik suliniutit aggersut pillugit Bikubenfonden-ip Maelkebøttecenterimik suli suleqateqarusunnera.

Frederiksberg aamma Mariendal Rotary klub

Mælkebøttecenteri Birte Jexenimit, Rotary klubbimi qulaani taaneqartumi siulittaasuu sumit saaffigineqarnikuvoq, peqatigiiffiup Kalaallit Nunaannut, pingaartumillu Mælkebøttenimut tunissuteqarnissaq qitiutippaat, peqatigiiffiullu meeqqanik nerisitsisarneq tapersersussallugu toqqarlugu. Peqatigiiffiup Kalaallit Nunaat pillugu ataatsimiitaliaata ataatsimiinnerani Kirsten Ørgaard peqataavoq, tamatumunngalu atatillugu Mælkebøttecenteri, siunertarput ineriar tornerpullu nalinginnaasumik oqaluttuaralugit. Rotaryklubbip maannamuugallartoq kr. 240.000,-it siunertamut katarsorsimavaat.

Oslo mi The XXXVII World Congress aamma "The International association for suicide prevention".

Mælkebøttecenterimi aqutsisut ataatsimeersuarnermi qulaani taaneqartumi peqataapput – ulluni 24.-28. september. Suliffiutitsinni – pingaartumik Mælkebøtten-imi – meeqqat imminut toqunnissamik eqqarsaateqartut, imminut toqunnissamik qunusaaruteqartut imaluunniit imminnut toqoriaraluartut naammattoortakkavut amerliartorput. Suliassaqarfimmi nutaanik ilisimasaqalerpugut, ajornartorsiut pillugu pitsaanerusumik suleriarsinnaalerluta imminullu toquttarneq pitsaaliorlugu.

Namminersorlutik Oqartussanut ingerlatsinermut isumaqatigiissut

Mælkebøttecenteri Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsinsinermut Naalakkersuisoqarfimmit saaffigineqarpoq ingerlatsinermut isumaqatigiissuteqarnissaq siunertaralugu.

Suliaq ingerlavooq, ingerlatsinermullu isumaqatigiissummut missingiut Mælkebøttecenterip allafeqarfimmi suliarineqarluni, isumaqatigiissut

Mælkebøttecenterip malittarisassaanut, sulinermini tunngavianut il.il. tulluarsarneqarluni, Naalakkersuisoqarfimmullu utertinneqarluni. Allaffeqarfiup Naalakkersuisoqarfimmit akineqarnissani utaq-qivaa, suliaq naammassiniassamat. Ingerlatsinermut isumaqatigiissuteqarnikkut ilaatigut Mælkebøttecenteri neqeroorutiminik meeqqanut inuu suttunullu Nunatsinni kommuninit tamaneersunut ammaassisinnaalissaq.

Aasaanerani Danmarkimi atuanngiffeqarneq

Meeqqat Ilasiami Mælkebøttenimilu inissinneqarsimasut ukioq manna aammaarlutik aasaanerani Danmarkimi atuanngiffeqarnertik assut nuannaarutigaat. Angalaneq 24. junimiit 8. julimut sivisus-seqarpoq sorpassuarnillu puigugassaangitsunik misigisaqarfiulluni.

Meeqqat Danmarkimik takoqqinnerminnik qiimmattaateqarnerat takullugu nuannivippoq. Meeqqat amerlanersaasa Kalaallit Nunaat qimallugu angalaneq ukiup siuliani misigereersimavaat, taamaattumik meqqat ilaasa nuannaarutigisaminnik takoqqippaat, allanut misigisaq nutaaruinnaasoq.

Ukumi siuliani angalanermit nalilersuineq misilitakkallu aallaavigalugit, maanna Blåvand/Ho-mi illut aasarsiortarfiet pingasut inniminneersimavagut, meeqqallu Mælkebøttenimeersut peqatigalugit meeqqat illunut aasarsiortarfinnut agguataarpavut qassunik ukioqarneri aallaavigalugit. Taamatut iliornikkut aaqqissuussaanikkut malittarisassatigullu pisariaqartitaat assigiinngitsut eqqortissallugit ajornaannerummat.

Atuanngiffeqarneq meeqqanut inuuusuttunullu pissanganartunik amerlaqisunik misigisaqarfiuvoq, ilaatigut ornippagut Billund-imi Lalandia, København-imi Tivoli, Blåvand-imi Uumasuusivik, Djurs Sommerland tamatumalu saniatigut nunaannarmut illoqarfinnullu angalaartarluta.

Kalaallit Nunaanni meeraaguit isumaginninnikkut aarlerinartorsiortuullutit, misigisassat taamatut ittut misigissallugit periarfissaqarpiangilaq, taamaattumik meeqqanut angalaneq allamukarnissamut periarfissaannaanngilaq qaqtigoortoq, ukiorpassuarnili eqqaamasassaalluni. Sammisat pissanganartut, misigisat nutaat kisiannili aamma meeqqat inersimasullu akornanni ataqtigiinnerulerneq pillugit eqqaamasat.

Angalaneq meeqqanut ulluinnarisamik amerlanertigut ajornartorsiutitaqaqisumik qimatsineruvoq, ilaquttamik tunniussinnaanngisaannik arlaatigut ataatsimooqateqarnissamut nutaanillu misigisaqarnissamut periarfissaasoq. Angalaneq kissaatigineqartutut meeqqanut pitsannik misigisaqarfiuvoq eqqaamajuaannagassaannik.

Ferie i Danmark

Mælkebøttenimi ukiup ingerlanera

2013 aamma Mælkebøttenimut ukiuuvoq pissanganartoq, ulloq unnuarlu immikkoortoqarfimmi orniguttarfimmilu meeqqat tunaartalarugit sammisassarpassuaqarluni suliassarpassuaqarlunilu. Najukkami tunngaveqarnerput aalajaalligaluttuinnartoq malugisinnaavarput.

Inuuissiorneq

Mælkebøtten ukioq manna 29. marts 7-inik ukioqalernerminut atatillugu aammaarluni kikkunnut tamanut kaffillerpoq, ileqqullu malillugit Nuummi inuussutissarsiortut aningaasaligaannik kaaginik mamartunik, kaffimik, tiimik imeruersatinillu sassaalliisoqarluni. Nuummi innuttaasunit ilisimaneq-arlualernerput malunnarluarpoq, aaqqissuussinitsinnummi pulaartut ukiut tamaasa amerligaluttuin-narmata. Ukioq manna Mælkebøttenimut kaffisoriat illumut takkussuullutik nuannisaartut 250-it sin-nerpaat.

Juullikkunni nuannaqaqtigiinneq

Ulloq 17. december ileqqut malillugit meeqlanut juullikkunni nuannaqaqtigiissitsivugut. Meeqqat orniguttarfimmik atuisartut meeqlallu ulloq unnuarlu immikkoortortaqarfimmut inissinneqarsimasut nuannaqaqtigiinnermit peqataapput. Ileqqut malillugit nereqatigiittoqarpooq orpiliarlutoqarlunilu, Juullillu Inua pisarermisut aqquaarpaq meeqlanut tamanut tunissutissaminik nassarluni. Aammat-taaq ukioq manna aqqissuussineq tamarluinnangajammi Nuummi inuussutissarsiortunit Danmarkimilu tunissuteqartartunit akilerneqarpooq. Mælkebøtten ukioq manna Nuummi Orpiliaq Kissaateqartarfimmit tunissutisivoq, meeqlanullu inuusuttunullu inissinneqarsimasunut juullimut tunissutissarsiutissanik qaavatigut tunisilluni – meeqlallu Mælkebøttenimeersut Ilasiameersullu Nuuk Rotary juullimut orpiliartitsineranut peqataapput.

Ulloq unnuarlu immikkoortoqarfik

Mælkebøttenip ulloq unnuarlu immikkoortortaqarfia illumi inini qullerniippoq, meeqlanullu inissinneqarsimasunut 9-nut inissaqarluni.

Immikkoortortaqarfik sapingisamik angerlarsimaffippalaartillugu aaqqissugaavoq. Meeqqat Mælkebøttenimi najugaqartut Kommuneqarfik Sermersumi Tungiuinermut Ingerlatsivimmit inissitaapput, amerlanersaallu angerlarsimaffimminni sumiginnagaanertik pissutigalugu inisti-allutik. Aamma meeraqarpooq illumi eqqissiviillornerup imaluunniit angajoqqaat aalakkunnerisa kinguneranik pinasuartumik inissitaasunik, ilaqtariit paaqutarinnittartut oqilisaaffiginiarlugit meeqqat paarineqarallartut kiisalu meeqqat angajoqqaavi inissaaleqisut.

Meeqqat amerlanersaat inissinneqartarput isumaginninnikkut tarnillu pissusaasigut misissorne-qarnissaat siunertaralugu. Tamanna isumaqarpoq meeqqap siunissaanut ataatsimoortumik aaq-qiissutissarsiniarluta meeqqap attaveqaqatigisartagai, atuarfik, sunngiffimmi ornittagaq, angajoq-qaat kiisalu Tungiinermut Ingerlatsivik suleqatigisarivut. Mælkebøtten Kommuneqarfik Sermersuu-milu Tungiinermut Ingerlatsivik suleqatigiilluarput, ilaatigut isumaginninnikkut misissuinerit, mee-qanut ataasiakkaanut taakkualu ilaquaannut ataatsimoortumik aaqqiissutissat sulissutignerannut ilaatinneqartut pillugit qaammatit tamaasa ataatsimeeqatigitoqartarluni.

2013-imi meeqqat assigiinngitsut 34-t Mælkebøttenimut inissinneqarsimapput, tassalu arlaleriarlutik inissinneqarsimappata ataatsimik inissiinertut naatsorsorneqarluni. Ukiup ingerlanerani ulloq unnuarlu ataatsip ingerlanerani agguaqatigiissillugu meeqqat 6,07 inissinneqarsimasarlutik, meeqqanut a-taasiakkaanut piffissaq inissinneqarfigisaq agguaqatigiissillugu ullunik 72,84-nik sivisussuseqarpoq, tassalu meeqqamut ataatsimut qaammatit pingajuat avillugu missaannik sivisussuseqarluni. Erseq-qissaatigineqassaarli piffissap inissinneqarfigisap sivisussusaa assigiinngiaqimmat, taamaanneralu Mælkebøttenip neqeroorutaanit, pinasuartumik inissiinernit, amerlanertigut sivikitsuinnaasartunit, taamaattumillu agguaqatigiissitsinerup kisitsisitaanik minnerulersitsisunit aallaaveqarpoq. Meeqqap isumaginninnikkut atugai misissorniarlugit meeraq inissinneqarsimappat, piffissaq inissinneqarfia nalinginnaasumik qaammatinik 3-6-inik sivisussuseqartarpoq. Taamaattoq allani inissinneqarfiusin-naasunik attuumassuteqartunik amigaateqarneq pissutigalugu 2013-imi meeqqat pingasut ukioq ataaseq missiliorlugu Mælkebøttenimi najugaqarput, soorunalumi aamma tamanna agguaqatigiis-sitsinermut sunniuteqarpoq.

2013-p ingerlanerani Mælkebøttenimut inissiinerit ataani takutinneqarput:

Meeqqat 3 inissinneqarnertik 2012-imeersoq allanik periarfissaqannginnejq pissutigalugu ingerlateq-qiinnarpaat

Pinasuartumik inissiinerit 20, taakkunannga 5 kingorna inissinneqarlutik, isumaginninnikkut misissor-neqarnissaat siunertaralugu.

- Meeraq 1 angalanermini akunnittooq (marloriarluni)
- Meeqqat 5 oqlisaassinermut atatillugu inissinneqarallartut
- Meeqqat 5 isumaginninnikkut misissorneqarnissamut pilersaarutaasumut inissinneqartut (pinasuartumik inissiinerit assiginagit)

Meeqqat Mælkebøttenimut inissinneqartut suliamik suliarinnittuisa iliuusissanut pilersaarutit ami-gaatigisaraat naammattoorajuttarpalput. Meeqqamut pineqartumut ineriertornissamut periarfissat naleqquttut nassaariniarlugit suliffiup iluani atugassanik nassuaasiortarpugut iliuusissanullu pilersaarusrorluta. Tamatuma saniatigut paasivarput piffissap ilaani inissat tamakkerlugin Kommuneqarfik Sermersuup atorneq ajorai, uagullu isumarpalput naapertorlugu akissarsinernut atatillugu pinasuartumik inissiinissamut inissat marluk inuttaqartissanagit.

Sannaviit

Mælkebøttenip initaani allerni sannaviit nutaaliorfiusinnaasut tamarmik inissisimapput, sammisanilu amerlaqisuni assigiinngitsuni meerarpassuit ullut tamaasa peqataasarput. Qaammammoortumik sammisassanut pilersaarusiortoqartapoq, atuarfinni tamani nivinngarneqartartunik. Tamatuma ilaa-tigut kinguneranik meeqqat qamuuna nukissaqarluartut amerlaqisut Mælkebøttenip neqeroorutaa-nik assigiinngitsunik atuisarput.

Mælkebøttenimi nipilersortarfik

Mælkebøtten 2012-imi nipilersortarfimmik ammaavoq, taannalu sapaatit akunneranut marloriarluni ammasarpoq. Nipilersornermik ilinniartitsisoqarpoq, nipilersuutinik assigiinngitsunik meeqqanut ilin-niartitsisartumik. 2013-imi nipilersortarfik atorlualeererpoq, orniguttarfimmillu atuisunit atorneqar-taqaluni.

Nipil sortarfik meeqqat nipil sortarnermut piginnaasaasa nukittorsaaviginerinut tapertaasinnaavoq, nuannersunik misigisaqartillugit, kiisalu meeqqat allat inersimasullu nuannaqatiginissaannut nuan-nisaqatiginissaannullu tapertaasinnaalluni.

Meeqqat nerisarfiat

Piffissap ingerlanerani paasivarput meeqqat arlaqaqisut kaattartut, angerlarsimaffimminni assiginngitsunik pissuteqartumik naammattumik nerisannginnamik. Taamatut misilittagaqaarneq tunuliaqu-taralugu meeqqat nerisarsiannik pilersitsinissaq aningaasalersortinniarlugu sulissutigilerparput, naatsorsuutigaarpullu 2014-imi upernaakkut atulerumaartoq. Meeqqat orniguttarfimmittartut akuutineqassapput, ilaatigut suut sassaalliuutigineqartarnissaannut aalajangeeqataasassallutik, soorlu aamma nerekataagaagamik igaqataasassasut. Taamaasiornikkut meeqqat kaattut aalajaatsunik peqqin-nartunillu neriertortarfeqalissapput eqqissiallaatigisinnaasaminnik, allanullu atatillugu nerisassanik qinusariaqalernerminni kanngusussinnaanerat peerneqarsinnaasalluni.

Meeqqat ataatsimiinneri

Pisarnitsitut 2013-imi meeqqat ataatsimiisittarpavut, meeqqanut orniguttarfimmittartunut burgerfest, hotdog party aamma pizza-party taagukkatsinnik. Ataatsimiisitsinigut festimik partymilluunniit taasarpavut, taamaangippat meeqqanik takkuttoqassanngimmat. Ataatsimiinnerit nuanniitsunut attuumassuteqartippaat. Paasivarput meeqqat ataatsimiisinneqartarnerat iluaqutaasumik sunniu-

teqartoq, ilaatigut paasissutissat assigiinngitsut ingerlateqqinneqartarneranut atatillugu, ilaatigullu meeqqat akornaminni qanoq pissusilsortarnerannut ataqtiginnerannullu atatillugu. Ataatsimiinnerni qulequttat assigiinngitsut oqaluserineqartarput, assersuutigalugu illumi malittarisassat, ikingutaalluarneq qinngasaarisanginnissarlu, hashimik tupamillu pujortarnerup ajoqtai. Pinerluniartarnermik pitsaaliuineq, isumannaatsumik aqqsuinertigut angallanneq pillugu paasissutissat allatigullu politiinit paasissutissinneqartarneq, politiillu akerarinagit ikingutigigivut ilikkartarpalput. Ataatsimiinnerit naammassigaangata nerisassanik sassaalliisoqartarpoq.

Isertartut amerlassusaat

Sannaviit nutaaliorfiusut ullut tamaasa nal. 14.00-miit 21.00-imut ammasarput – aamma sapaatit akunnerisa naanerini nalliuottorsuarnilu. Meeqqat qassit sannavinni nutaaliorfiusuni neqeroorutinik atuisarnerat suli nikerartorujussuuvoq, illoqarfimmilu sunik allanik pisoqarnera ilaatigut apeqquatasarluni.

2012-imi Mælkebøttenip orniguttarfia ullormut meeqqanit agguaqatigiissillugu 14,2-nit iserneqarsi-mavoq.

2013-imi orniguttarfik ullormut meeqqanit agguaqatigiissillugu 13,28-nit iserneqarsimavoq. Ikileriarnerannut illoqarfimmi neqeroorutit nutaat, inuusuttuaqqat ornikkusuttagaat pissutaasin-naapput, assersuutigalugu Nuuk Centeri pinnguartarfittaarlu nutaaliaasoq. Sammisat atuisut kissaa-taannut tulluarsarnissaat orniguttarfiup sulissutigaa, neqeroorutit meeqqat inuusuttullu maanna kis-saatigisaannut naleqqunniassammata. Oqaatigineqareersutut nipilsortarfik ammarparput, inuusut-tunit ornigineqarluartoq, akerlianillu qisunniq sannavitsinnik soqtiginnineq annikilliartuaarpoq.

Najugaqaqatigiiffimmi Ilasiami ukiup ingerlanera

Ilasiaq Mælkebøttecenterimut immikkoortoqarfiuvoq meeqqanut 3-niit 17-inut ukiulinnut 7-nut inissaqarluni. Paaqqinniffiup pilersinnera ukiunilu siullerni marlunni ingerlatsinermut aningaasar-tuutit 50 %-ii Villum Fondenip tunissutaasigut qulakkeerneqarput.

Tamatuma saniatigut meeqqat inuusuttullu Ilasiamut inissinneqartut pillugit Kommuneqarfik Sermersooq suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarfingineqarpoq.

Ukiup ingerlanerani meeqqanut inersimasunullu pissanganartorpassuarnik suliniuteqartoqarpoq. Ilaat nalliuottorsuarnut atatinneqarput, allallu suliniutinut, sammisanullu meerartatsinnut inuusutta-tsinnullu iluaqutaasunut atatinneqartut.

Meeqqat llasiamut inissinneqarsimasut tamarluinnaasa ilagalugit ukiutoqqami qummoroortartoqarpoq, ukioq llasiap pilersinneqarfia inuullaqquneqarluni, ukiortaarlu nutaanik nukissaqarluta llasiap aalajaallisaqqinnissaanut suleriaqqiffigisassarput ilassillugu.

Ilasiap ataatsimik ukioqalernera

Ilasiaq 28.februar ataatsimik ukioqalerpoq. Kalaallit ileqqat malillugu kaagerpassualerlugu kaffiller-nissamut isertunullu aalisakkanik suppa mamartoq ulapputigaarpuit. Silali ulloq taanna pitsaanngilaq. Perserluni perluttuinnaavoq, Kalaallit Nunaannimi taamatut pisoqarsinnaasarmat. Taamaattormi, perlukkaluartoq suleqativut qaninnerpaat, Maelkebøttenip meerartai sulisuilu kiisalu llasiami siusin-nerusukkut najugaqarsimasut takkupput, ullorlu assut nuannersunngortillugu.

Meeqqat inissinneqarsimasut

Ukioq 2013 meeqqat inissinneqarsimasut itisuumik sullisisallugit periarfissiivoq, meeqqammi eqqis-sinissamut angerlarsimaffittaamillu ilikkarnissaanut piffissaqarsimammata. Iliuuserisassaq tulliuttoq tassaavoq meeqqat sapinngisamik nalinginnaasumik meeraaneqartinnissaat. Taamaattumik attuu-massuteqarfiit tatiginninnerullu nukittorsaaviginissaat annertuumik sulissutigisarparput. Ulluinnarni aalajangersimasumik pisartut sungiuppavut illugiillatalu immitsinnut naatsorsuutivut paasisimaler-lugit, tamanna aamma isumaqarpoq anguniakkat meeqqat ataasiakkaat pillugit nassuiagaasut ajun-

nginnerusumik sulissutigilersinnaagivut. Meeqqaqut ataasiakkaanut tamanut annerusumik minnerusumilluunniit anguiakkat aalajangersarneqartarput. Assersuutitut taaneqarsinnaavoq meeraq illoqarfimmi sunngiffimmi sammisanut ornigutsittalerniarlugu tapersorsorneqassasoq piumassuseqaler-sinniarneqarlunilu. Sulisut toqqissisimaffigileraat malugineqarsinnaavoq.

Ukiup naalernerani llasiamut nukappiaqqamik nuuttoqarpoq, tamannalu nutaarluinnaavoq, piaari-naatsoornerinnarnermi niviarsiaraannaat llasiami maannamut najugaqarsimammata. Meeqqat sinerisa illumut tikilluaqqulluarpaat, aallaqqaammullu illumi (kiisami) nukappiaraqalernerat assut alutorsaatigalugu. Sinaakkutigisatsinnut sungiussipallappoq, Maelkebøttenimiittunut assingoqimmata.

Ukioq 2013 siuariartornerup assigiinnarpaa. Meeqqat amerlanersaasa llasiami najugaqarnertik akuersarpaat, arlaatigullu eqqississutigalugu. Soorunami unammilligassat pinngitsoorneqarsinnaasimanngillat. Qiimmaallaateqarlatalu nikalluallaateqartarpugut, meeqqalli inersimasullu llasiami toqqisisimasutut misigisimammata, unammilligassat ataatsimoirluta qaangersinnaasarpavut.

Ilasiami ulluinnarisaq

Soorlu tamatta nalunngikkipput misilitagarilersimallugulu, meeqqap kialluunniit paaqqinniffimmi najugaqarnissani salliuutinnavianngilaa. Kisiannili, meeqqat inuusuttullu isumaginninnikkut aarlerinartorsiortut ilaannut ajoraluartumik apeqquaanngilaq perusunnerlutik perusunnginnerlutilluunniit. Isumaginninnermut oqartussaasut aalajangiisuusarput, pissutsillu atuuttut pissutigalugit meeqqat paaqqinniffimmi peroriartortussaallutik.

Taamaattumik llasiaq pilersinneqarpoq Maelkebøttenimi misilitakkat aallaavigalugit, aamma nale-qartitat malittarisassallu aallaavigalugit ineriartortitaalluni. Inissiinerup qanoq sivisutiginera assigiinnissutaavoq. Isumaginninnikkut tarnillu pissusaasigut misissorneqarnissaq Maelkebøttenip neqeroorutigisarpaa, taamaattumillu meeqqat misissorneqarnerat naammassigaangat neqeroorummut tulluuartumut inissinneqarnissaat siunniussarisarlugu. Tamaattumik meeqqaqut inuusuttunullu pissutsit atuuttut pissutigalugit ungasinnerusumut isigaluni aaqqiisummik pisariaqartitsisunut najugaqartitsinissaq llasiap neqeroorutigisarpaa.

llasiaq silataanit iluanillu isigalugu ilaqtariit illorivaat nalinginnaalluinnartoq, taamaattumik paaqqinniffiusoq takuneqarpiarsinnaanani. Isumaqarpugut meeqqat Maelkebøttenimiit llasiamut nuuttus-sangortitaasut illumut "ilaqtariit illuattut isikkoqarnerusumut" nuunnissartik qilanaarisaraat, tas-

sani meeqqat toqqissimasunik avatangiiseqarlutik inersimasullu isumassuisut peqatigalugit pero-riartorsinnaallutik.

2013-ip naanerani meeqqanit 7-init llasiami najugaqartunit 5-t piffissami sivisulaami Mælkebøtteni-mi najugaqarsimapput. Meeqqat atugaat pillugit meeqqamut oqaloqatiginninnissa pingaartipparput, qanoq pisoqarnissaa nalunnginniassammassuk, killiffinnilu ikaarsaariarfiusuni toqqissimasutut misi-gisinnaallutik. Soorunami meeraq pillugu sulianik sullisisut qanmut suleqatigalugit meeqqanik akuutitsisoqartarpoq, ajornanngippallu angajoqqaavi aamma akuutinneqartarlutik. Meeqqat llasia-mut nuukkaangata nuunnerminnik ilisimatinneqartarput, taamaalilluni meeraq angerlarsimaffittaa-minut nuunnini eqqarsartaatsikkut piareersarfigissallugu piffissaqassamat.

Meeqqat sumiginnagaasut aaqqissuussaasunik siulitoruminartunillu sinaakkuteqarnissaq ajunngin-nerutittarpaat, taamaattumik llasiami ullut tamaasa aalajangersimasunik suliassaaloqartarpugut. Meeqqat ataasiakkaat inooqataanermut atatillugu tarnikkut qanoq innerat aallaavigalugu sulivugut, taamaasillatalu meeqqap piginnaasai aallaavigalugit sulilluta.

Taamaattorli ulluinnarisat meeqqanut sapinggisamik nalinginnaatinissaat sulissutigaarput, ima pa-a-sillugu meeqqat nalinginnaasumik ulluinnarni nuannisaarutaasartut pisussaaffiillu nalinginnaasut pillugit ilinniartittarivut. Meeqqap piginnaasai aallaavigalugit qanoq pissusilersuuteqarnissaanut piu-masaqaateqartarpugut, soorlu aamma meeqqat allanik mianerinninnissaq ataatsimooqatigiinner-mullu tapertaanissaq ilinniassagaat. Meeqqat ungasinnerusumut isigaluni ataqqinassuseqartumik inuuneqalernissaat qulakkeerniarlugu meeqqat inooqatigiinnermut suliassanullu tunngasunik ilikkagaqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Qui

Ukiaq llasiaq aneersuartarfissuup ataani quinnguamik ilaneqarpoq, taannalu uninngatitanut inissi-ivissamik amigaateqarnermut unammisimasatsinnut iluaqutaavoq. Taamattumik qui ingerlaannaq karsinik juullimut pinnersaatinik imalinnik, kuffertinik, kurebrætinik sorpassuarnillu allanik sammisa-qarnermi atorneqartartunik ulikkaarneqarpoq.

Ilasiamik nalilersuineq

Siusinnerusukkut taaneqareersutut Ilasiap pilersinneqarnera ukiullu siullit marluk ingerlatsinermut aningaaasartuutit ilaat aningasaateqarfíup Villum Fondenip tunissuteqarneratigut qulakkeerneqarput. Taamaasilluni Ilasiamik naliliineq Villum Fondenimit aamma aningaasalerneqarpooq, naliliinermik ingerlatsisuulluni seniorforsker Else Christensen, SFI-meersoq – atugarissaarnermik ilisimatusarnermik naalagaaffiup ingerlatsivia.

Sinaakkusiussat Ilasiap neqeroorutigisaasa nalilersornissaat nalilersuinermi siunertaavoq. Taamaa-silluni paaqqinniffiup illutaatigut sinaakkusiussat, sulisut meeqqanullu sammisarititat isummerfigine-qarlutik. Aammattaaq meeqqat nalilersuinermi ilaatinneqarput, qanoq ingerlalluartiginerat aamma paaqqinniffik sulisullu pillugit qanoq isiginninnerat apersuutigineqarmata. Taamaasilluni inerniliussat najugaqarnermi anguniakkanut atatillugit isiginiarneqartussaammata, aammalu meeqqat ataasiak-kaat ingerlalluarnerattut, ilikkariartornerattut inooqatiminnullu attuumassutaattut ittunik iluatsitsi-nermut aalajangiisunut atatillugit isiginiarneqartussaallutik, paaqqinniffimmik ataatsimut isiginni-neq paaqqinniffiullu meeqqanut inissinneqartunut sunniutaa nalilersuinermi aallaavigineqarput.

SFI-p Ilasiamik nalilersuinera sivisuumik utaqqineqartoq ulloq 14. maj saqqummiunneqarpooq. Tamanna kaffillernermik malunnartinneqarpooq, ilaatigut seniorforsker Else Christensen, nalilersui-suusoq peqataalluni, soorlu aamma suleqatit, ikinngutit ilaquuttallu qaaqqusaqataasut. Ulloq nuan-nivippoq.

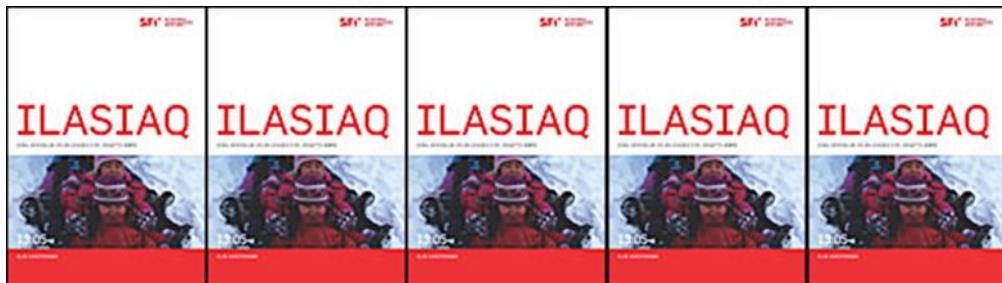
Meeqqat pissusilersuutimikkut ajornartorsiutaasa ilaasa minnerulerternerat inerniliussat ilagaat, uniffeqannginnermik ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit aamma taamatut ippoq, meeqqalli misigissu-tsikkut unammilligassaasa suli atuuttartarnerat inerniliussat aamma ilagaat. Meeqqat misigissutsi-minnik mattussisarnerat pissutaagajuppoq, arlaqartullu aqtsiniartorujussuupput nakkutiliiniartorujussuullutillu – ilimanarpoq ersissuteqarnertik aquassinnaajumallugu. Aammattaaq Ilasiap paaqqinniffittut ingerlalluartutut malunnaateqarnera inerniliussat ilagaat, meeqqat aperso-neqartut oqaatigalugu Ilasiaq angerlarsimaffigigitsik, taamaasillutilu angerlarsimaffiusoq ikinngu-timinnut takutissallugu tulluusimaarutigisartik.

Piumassuseq nukiuvoq

Meeqqanik sumiginnagaasunik sullissineq amerlanertigut ulluinnarni unammilligassanik naammat-tuuiffiusarpoq. Meeqqat kingunerlutsitsisunik ilaginnagaanermillu qasseerpassuariarlutik misigisa-qartarsimammata, meeqqanut ataasiakkaanut attuumassuteqarneq pillugu sullissineq sivisusarpoq, sulisullu suliamut tunngasutigut ilisimasaannut tunniusimanerannullu annertuumik piumasaqarnar-luni. Meeqqalli pissusilersuutimikkut misigissutsimikkullu siuariartornerat takullugu, annertuumik iluatsisisutut misigiffiuvoq. Annertuumik siuarneq tassaasinnaavoq, niviarsiaqqap 7-nik ukiullip nammineq inissinneqarsimasutut atukkani pillugit misigissutsiminik annissinissamut pikkorinneruler-simanera. Meeqqat meeraanissaminut ilikkaqqinnissaat pingaaruteqarpoq, inissinneqanngikkallara-mik eqqasuutit isummersorfigisariaqartakkatik iperarlugit. Soorunami pissutsit taamatut allangor-nissaannut piffissaq sivisusinnaavoq.

Illu namminermi aamma unammilligassaqaqtitsisimavoq. Aasap ingerlanerani illu pisiariniarneqar-poq. Pisnissamut isumaqtigiissut naammassilorsorlu illu uffarfimmi immattoorneratigut annertune-rusumik ajoquserpoq, tamatumalu kinguneranik silataani iigaasa ilaat imermik ajoquserlutik. Ilisima-sallit aggersarneqarput, nalilerpaallu ruujorit illut iluaniittut aaqqissuunneqassasut, iikkallu isaterlu-git taamatut iliortoqassasoq. Taamaasilluni ajoquserneq annertusiartorpoq, illullu iluani aaqqissuu-sinissamut arlalinnik unammilligassaqaqtitsilerluni, uffarfik inini qullerniittoq atorneqarsinnaanngim-mat, atoraluaraanni ajoqusernerup annertuseqqinnissaa aarlerinaateqarmat. Meeqqat 7 sulisullu ukiup sinnerani uffarfimmik ataasiinnarmik atugassaqalernerit unammilligassat tullerivaat. Taman-nali qungujulluni atorneqarpoq, piumassuseqaraanni aqqtissaqartarmat. Qujanartumilli tamanna taamaalaat aaqqiigallarneruwoq.

Ajoquserneq iluarsiiviginiarlugu suliaq piareersarneqarpoq. Iluarsiiviginera iluatsillugu uffarfik nutarterneqassaaq, paaqqinnifimmi pisariaqartitanut naapertuuttunngorlugu.

Mælkebøttecenterimi aningasaqarneq

Aningasaqarneq suli innarleruminarnersaajuarpoq, ataavartumik nakkutigineqartussaq, sulilu ernumatitsilersinnaajuartoq. Paaqqinniffit allat assigalugit pisortanit ingerlatsinermut akuersissutnik qulakkiigaasunik pissarsisanngilagut, aningasallu Mælkebøttecenterip ingerlanneranut atorneqartut tamarmik isumaqatigiinniutaasimapput qinnuteqaataasimallutilluunniit. Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsinermut tapiissutisarunnaarpugut. Kommuneqarfik Sermersuumut atatillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarpugut, sullissinerit, ingerlatsinermut tapiissutit meeqlanullu Mælkebøttenimi llasiamilu inissinneqarsimasunut ulloq unnuarlu akiliutit akilerneqartussat nassuiardeqarnerannik imaqartumik. Kommuneqarfik Sermersuumut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutip 2014-imi isumaqatigiinniutigineqaqqinnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Ukiuumoortumik tunissutit ilisimaneqareersutuat Greenland Contactorsimeersuupput, aningasallu taakku meeqlat 2013-imi 2014-imilu aasaanerani atuanngiffeqarnerannut inniminnigaareerput. Tamatuma saniatigut amerlaqisut aningasanik qinnuteqaatigisimanngisatsinnik nuannaarutigisatsinnik Mælkebøttenimut 2013-imi tunissuteqarsimapput – aningasat soorunami missingersuutitsinni naatsorsuutigisinnaanngisavut, nalugatsigit. Tunissutit taakku amerlanersaat sammisanut aalajangersimasunut pisiassanullu aalajangersumik atugassiaapput. Mælkebøtten iluanaarutigisinnaanngilarput, peqatigisaanilli aningasaqarneq ataqtigittariaqarpoq, ukioq kaajallallugu aalajaatsumik ingerlatsinissamut aningasaqartariaqarmat.

Tunissutisisarnitsigut innuttaasunit tapersorsorneqarnerput misiguarparput, atisat, pinngussat, atuakkat allallu iluarsaassereernerup kingorna Mælkebøttenimut atoqqitassatut tunniunneqartarlutik.

Qaammatit siullit pingasut ingerlanerini ukiumoortumik naatsorsuutit Deloitte-mit kukkunersiorneqartussat suliarineqassapput. Mælkebøtten ammarneqarmalli naatsorsuutit qarasaasiakkut quppersakkatsinni www.mb.gl-imi takuneqarsinnaasarput.

Siunissaq

2013 suliniutinik annertuunik arlaqartunik suliaqarfivoq, soorlu piginnaasanik ineriertortitsineq, orniguttarfinnik qimarnguinnillu misissuinerit, kiisalu inuuusuttuaqqanut najugaqaqatigiiffissap suliniutigilernera. Aammattaaq Mælkebøttecenterip Kapisilinni illutaavata ukioq kaajallallugu atorneqarsinnaasup 2014-imi aasaanerani atulernissaa qilanaaraarput.

Mælkebøttecenterip ineriertortuarnissaa inuusuttuaqqanullu najugaqaqatigiiffissap pilersinneqarnissa 2014-imi pingarnerutinnejassapput. Tamatuma saniatigut najugaqaqatigiiffissamik allamik meeqqanut ukioqanngitsuniit pingasunik ukiulinnut atorneqartussamik pilersitsinissaq suliniutigine-qalissaaq.

Tamatuma saniatigut pisariaqartitsisoqalerpat kommunini allani isumaginninnikkut suliniutit ineriertortinnissaannut peqataanissamut piareersimavugut. Peqatigisaanillu piginnaasanik ineriertortitsi-nermik pikkorissarnerit, inunnut meeqqanik inuusuttunillu aarlerinartorsiortunuk sullisisunut ilua-quataallutillu nuannaarutaasimasut ingerlateqqissinnaajumaarlutigit neriuutigaarpuit.

Taamasilluta kikkut tamaasa, Mælkebøttenip sulineranut 2013-imi tapersiisimasut qutsavigerujus-suarpavut.

Eqikkarnera

Meeqqat Inuusuttullu Illuat Mælkebøttenip Najugaqaqatigiiffiullu Ilasiap pilersinneqarnerinut tunuliaqtit

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiani siulersuisut isumaginninnikkut akisussaaffimmik tigusinissaq, kiisalu suliniarnernut suliniutinullu meeqqat inuusuttullu sumiginnagaasut atugaannik pitsangortitsisinnaasunut peqataanissaq, sumiginnaanerullu annertusinissaanik pitsaliuinissaq 2002-mi ukiakkut kissaatigaat.

Suliniuteqarfisassat suliamut tunngasutigut pilersaarusiorsinnaajumallugit ineriertortissinnaajuma-llugillu ajornartorsiutit annertussusaannut uppermarsaatitut misissuinerup "Meeqqat inuusuttullu politiit ulloq unnuarlu nalunaarusiaanni – kikkut sunalu pissutigalugu?" ingerlanneqarnissaa Kalaa-

Ilit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata suliniutigaa. Misissuinerup takutippaa Nuummi meeqqat inuu-suttullu ukioqangngitsuniit 17-inut ukiullit politiinut atassuteqartarnersut, eqqugaasutut, pinerluute-qartutut imaluunniit pisimasumi akuusimasutut. Ukiuni taakkunani marluusuni meeqqat assigiin-ngitsut 1075-it nalunaarsorneqarsimapput.

Meeqqat inuuusuttullu nalunaarsorneqartut 3,5 procentii isumaginninnikkut tarnikkullu annertuumik artukkigaallutik sakkortuumik sumiginnagaasimasutut nalilerneqarput. Meeqqat 8 procentii sakku-kinnerusumik sumiginnagaasut. Meeqqat taamatut atugallit Mælkebøttenip salliutillugit sullinniag-rai.

Misissuineq, kiisalu Nuummi suliamik ilisimasallit peqatigalugit ataatsimiittarnerit qulequtsiillunilu ullunik aaqqissuussisarnerit tunuliaqutaralugit, meeqqanut illumik pilersitsinissamik isumassarsiaq ilusilersorneqarpoq. Red Barnet, Nuuk Rotary Klub, Lions Club Nuuk kiisalu Kalaallit Nunaanni Sulisi-tsitsut Peqatigiiffiat Nuummi meeqqat inuuusuttullu illuannut aningaasassarsiulerput ingerlatsinermu-llu aningaasassarsiulerlutik. Marts 2006-imi Mælkebøtten piviusunngorpoq.

Siunertaq

Meeqqat Inuuusuttullu Illuat Mælkebøtten nutaaliortiusunik sammisaqarfiullunilu (sannaviit) meeqqanut inuuusuttunullu qimarguiiviavoq, Kommuneqarfik Sermersuumi Tungiinermut Inger-latsivik isumaqatigiissuteqarfigalugu meeqqat katillugit 9-t najugaqarfigisinnaallutik. Najugaqaqati-giiffik Ilasiaq meeqqanut inuuusuttunullu isumaginninnikkut aarleriartorsiortunut, isumaginninnikkut atugaannik Mælkebøttenimi mississorneqareersunut ulloq unnuarlut paaqqinnifiuvoq anginngitsoq. Meeqqat inuuusuttullu sumiginnagaasimasut atugaasa pitsanngorsarnersaat siunertat pingarnerit ilagaat, taamatut iliornikkut suli annerusumik sumiginnaaqqinnissaq pitsaaliorneqassalluni. Inooqa-

tigiinnikkut kingornuttakkat pitsaanngitsut tarnikkullu pissutsikkut kingornuttakkat pitsaanngitsut kipitinnissaannut suliniarneq ilaatigut tapertaassaaq.

Anguniakkanut aalajangersimavissunut pingarernut ilaatigut tulliuttut ilaapput:

Meeqqat nukitorsarnerannut peqataavugut, taamaalillutik ulluinnarisaminni ingerlalluarnerulissamata, ileqquliussallu inooqataaffigisatik kipitillugit. Meeqqat nalungilaat tunngaviulluinnartumik pisariaqartitatik, soorlu nerisassat, kissartumik uffarnissaq, atisanik errorsineq, atisanillu Nuummi innuttaasunit tunissutisiaralugit sikaavimmiutsinnik pinissaq Mælkebøttenimi Ilasiamilu pisinnaa-llugit.

Meeqqat ajornartorsiutinut aaqqiissutissanik tunaartalinnik sakkussalersortarpavut, pakatsissutit aporfilli ajugaaffigineqarsinnaanerat ajornartorsiutillu qaangerneqarsinnaanerat ilikkassammassuk, inuunermi ajornartorsiuteqaleraanni qaangigassaanngitsumik, soorlu imminut toqunnermik kingune-qartitsissanngimmata.

Kaammattuisarpugut, nersualaarisarluta piumassuseqalersitsiniartarlatalu, meeqqat ajornartorsium-mik aaqqiillutik imaluunniit aporfimmik qaangiillutik ajugaasutut namminneq misigisaqarniassamma-ta – meeqqanut maratonimik arpannerusinnaavoq, atuarfimmik paarinninnerusinnaavoq, mamartu-nik iganerusinnaavoq, nammineq ineqqami torersaanerusinnaavoq, ilinniagassalerinerusinnaalluni-luunniit il.il.

Kinguaassiuutitigut atornerlugaasimasunut atatillugu uagut inersimasutut qanoq ililluta meeqqamik illersuisinnaanerput, meeqqallu qanoq ililluni imminut illersorsinnaanera annertuumik maluginiagaraarput. Uagut inersimasutut meeqqamik ikiuinissaq akisussaaffigaarput. Meeqqat apersunngisaannarpagut, takutinniagaalli maluginiartarlugit. Meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlugaaneq pillugu sulisumut oqaluttuartut ikiortarpavut isumaginninnermut oqartussaasunut kalerrilluta, meerarlu misigisaminik oqaluttuarsinnaatillugu, paasitilluarlugulu ikiorneqarsinnaasoq.

Meeqqap killiliinera meeqqap nammineq isumannaatsumiinnissaminut akisussaaffimmik tuninerata assiginngikkaa meeqqamut ilikkartissallugu peqatigisaanik ilisimaarivarput – meeqqamummi kinguaassiuutitigut atornerluinnginnissaq inersimasut tamatigut akisussaaffiguarmassuk, meeqqap akisussaaffiginngisaannarlugu.

Naleqartitat

Mælkebøttenimi llasiamilu sulinermi oqaatsit pingarnerutitat tassaapput oqaloqatigiinneq, inuttut illugiilluni ataqqegeqatigiinneq aaqqiagiinngissutinillu qaangiineq – meeqqat annersitsinatik oqaatsinik atuinissaat meeqqanut ilikkartinniartarpalput. Assersuutigalugu pimmaassineq inerteqquaavoq, meeqqallu akornanni aaqqiagiinngissutinik qaangiiniarneq annertuumik sulissutigineqartarpoq – Mælkebøttenimimi llasiamilu kikkunnut tamanut inissaqartitsisoqassamat. Inersimasoqarpoq tatigineqarsinnaasunik, inersimasut timikkut tarnikkullu qanilaartuusut, aammalu oqaloqatigineqrissamut, tusarnaarnissamut nuannisaqatigiinnissamullu piareersimajuartut.

Meeqqat inuusuttullu sumiginnagaasimasut immikkut ittumik pisariaqartitaat (qanilaarfigitinneq, isumassorneqarneq, aaqqissuussaaneq, siulittoruminassuseq, uppernassuseq, tatiginninneq, tusarnaarsinnaaneq) imarisaani eqqarsaatigineqareerput, meeqqalli inuusuttullu nukissaqarluartut aamma Mælkebøttenimittarput. Meeqqat nukissaqarluartut Mælkebøttenimukartartut aamma ataatsimooqatigiinnermut ilaapput – tamatumani meeqqat nukissaqarluartut inooqatigiinnermut tungasunik paasisaqartarlutik, paasisaramikku meeqqat tamarmik atugarissaartuunngitsut, peqatigisanillu paaisarlugu sanngiinnerusut mianerineqartariaqartut, ikinngutaalluarnerlu iluaqutaasartoq.

Anguniakkat takorluukkallu

Anguniakkat takorluukkallu tamanut tunngasut

Illiumi imarisat
ataqatigiissapput
ineriartortuassallutik
aammalu
atorfissaqartitat
malillugit
tulluussarneqassallutik

Inuttut atugarisat ajortut aamma tarnikkut
atugarisat ajortut kingornussat qimannissaannut
suliniut tamanut tunngatillugu tapersiissaq

Angerlarsimaffimm
eqqisisimanartumik
avatangiiseqarluni
nuannaarsaqatigiinneq
avatangiisini aaqqissuussaasuni
nutaaliorssinnaanermut
piareersaqqaaranilu
iliuuseqarsinnaanermut
ataqatigiissinnejassaaq

Meeqat
ineqarfigaat,
meeqallu
tamatigut
qitiussapput

Ineqarfimmik
"ilaqutariinnermut
assingusumik"
pilersitsinissaq,
tassani
aaqqissuussanik,
killilersukkanik
inerteqquataanngitsun
illu sinaakkuteqarluni
isumaginnittunik
inersimasoqarluni

Najugaqartunut
tamanut
inissaqartitsinermik
inissaaleqiffiunngitsu
millu
qulakeerinnitsisun
ik ineqarfimm
aalajangersimasunik
najoqqtassaqassaq
sinnaakkutileqarluni
u

Mælkebøtteni
llasialu
imigassartorfiungillat
pujortarfiunatillu

Ineriartortsineria
atsumut imminent
nappassinnaasumut
allani
atorneqarsinnaasumut
suliniut
tunngaviliisinnaassaaq

Anguniakkat takorluukkallu aalajangersimasut

- . Meeqcanut inuusuttunillu imaqarluartumik inuuneqalersitsineq
- . Ajornartorsutinik aaqqiinissamut sakkunik illinniarnissamik meeqqat neqeroorfingeqassapput
- . Sinaakkusiisoqassaaq, tassani piumasaqaateqarnissaq ilimasuuteqaqatigiiffinissarlu nalinginnaallutik
- . Meeqqat takutillugit isumaqatigiissusiorneq isumaqatigiissummillu sumiginnaaneq kinguneqartartut
- . Inersimasut tatigineqarsinnaaneri meeqqat inuusuttullu tunngaviusumik tatigissagaat
- . Akuerisaanermik nersugaanermillu meeqqat inuusuttullu misigisaqassasut, taamaalillutik nammineq naleqassusiat imminnullu tatignerat nukitorsarneqassalluni
- . Meeqqat inuusuttullu namminneq pisariaqartitatik kissaatitillu oqaatignerisigut namminneq ulluinnarni inuunerminnik sunniinissamut periarfissaqassapput
- . Meeqqat katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaanerat pinaveersimatillugu
 - Meeqqat qanigisaminiiginnassasut aammalu meerarpassuit misigisartagaattut inissiivippassuit allanngorteqattarnissaat piingitsoorneqarluni. Meeqqat taamaalillutik taamatut pisoqarsinnaatillugu angajoqqaanut atassuteqarsinnaassapput

Pineqartut tunngaviusut

Toqqissisimaneq

- Meeqqat inuusuttullu asanninnermik, toqqissisimanermik, sinaakkutinik aalajangersimasunik ilimagineqarsinnaasunillu tunillugit.

Ataatsimooqatigiinneq

- Meeqqat allanut pingaaruteqarnertik pisariaqartinnejarnertillu misigissavaat.

Kinaassuseq

- Meeqqat piffissat ilaanni inuunermi atukkanik ajornartorsiorfigisinnaasaminnik misigisaqarsinnaanerat pillugu ammasuunermik akuersaarnermillu pilersitsineq.

Tatiginninneq

- Inersimasut tatigineqarsinnaanerannik ikornejarnnaanermillu misigisaqarnissamik meeqqat inuusuttullu tunngaviusumik tatiginnissapput.

Akuersarneq

- Meeqqat inuusuttullu namminneq pisariaqartitaminnik kissaatigiminnillu oqaatiginninnikkut ulluinnarni inuunerminnik sunniisinnanaanermut periarfissinneqassapput aammalu inuunerup nammineersinnaanerullu naleqassusiannik misigisaqassapput.

Akisussaassuseqarneq

- Akissussaassuseqarnermik, isumaqatigiissutit malinnissaannik, tatigineqarsinnaanermik kammalaataalluarnermillu meeqqat ilinniartinnejarnneqassapput.

Iluarsartuussamik aaqqissuussineq

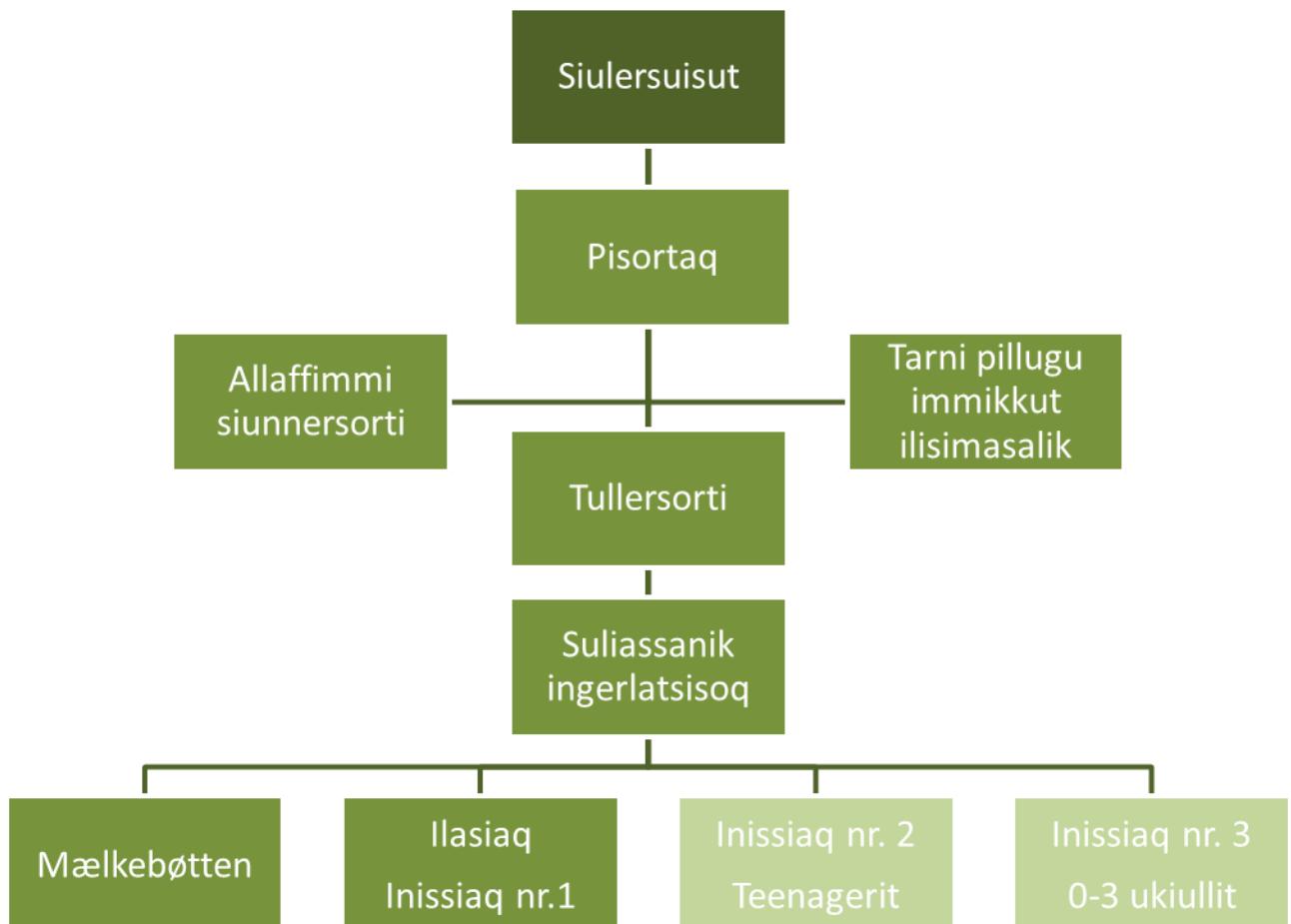
Pisortaq Mælkebøttecenterip, Mælkebøttenip Ilasiallu saniatigut allaffeqarfimmik ilaqtup aqunneranut pingarnertut akisussaasuuvoq.

Ineriartortitsinermik periusissiornermillu tunngaveqartumik aqtsineq atorneqarpoq, pissutsit maanna qanoq innerat aallaavigalugu aqtsinermik akullugu. Aalajangiinerni sulisut akuutinneqartarpot.

Pisariaqartitsineq naapertorlugu oqilisaaffigineqarnissaq supervision neqeroorutigineqartarpot. Tamatuma saniatigut ilinniakkamut tunngasut, suliamut attuumassuteqartut pillugit sulisunut tamarmiusut suliamut tunngasunik qulequtsiilluni akuttunngitsumik ullunik aaqqissuussisoqartarpot.

Mælkebøttecenteri suliffeqarfiuvoq imminut pigisoq, najugaqaqatigiiffiillu Mælkebøttecenterip aaqqissuussaaneranut atuuttumut immikkoortoqarfittut isigineqarput. Mælkebøttenimi Ilasiamilu

immikkoortoqarfinni aqutsisunik atorfeqartitsisoqarpoq, taakkualu ulluinnarni aqutsinermut akusussaapput piginnaatitaallutillu, pisortarlu qullersaralugu.

Maelkebottcenterip aqutsisooqatigiivi sapaatip akunneranut ataasiarlutik ataatsimeeqatigiittarput.

Tamatuma saniatigut najugaqaqatigiiffinni ataasiakkaani Maelkebottenimilu sulisut sapaatip akunneranut ataasiarlutik ataatsimiittarnissaat qaammatillu pingasukkaalugit sulisut ataatsimoorlutik ataatsimeeqatigiittarnissaat siunertaavoq. Sulisunut sulisut suliassaat allaaserineqarnikuupput, suliaq qanoq suliarineqassanersoq, aamma piginnaatitsinerit akisussaaffiillu aqutsisut sulisullu akornanni qanoq aquataarsimanersut taakkunannga takuneqarsinnaallutik.

Maelkebottcenteri aalakoornartunik imigassartarfiunngilaq pujortarfiunani.

Aammattaaq sulisunut quppersagaq suliarineqarnikuovoq. Ilaatigut imaralugit inatsisit, pissaanermik atuinermut ilitsersuut, sulinermut suliassanullu tunngaviusut, perorsaanikkut suleriaatsit, suliffiup aaqqissuussaanera, nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik, illumi malittarisassat, sulisut suliassaasa

allattorsimaffii, nerisaqarnermut politikki, imigassamut politikki, qarasaasianut politikki kiisalu pujortarnermut politikki.

Sulisunut perorsaasutut ilinniarsimasunut PIP isumaqatigiissuteqarfingeqarnikuuvooq.

Kikkut tamarmik Mælkebøttenimi Ilasiamilu atorfinitssinneqartut pillagaasimannginnermut meeqlanillu atornerluisimannginnermut uppernarsaatnik tunniussaqassapput.

Kikkut tamarmik Mælkebøttenimi Ilasiamilu atorfinitssinneqartut suliamut tunngasumik ilinniakkamik tunuliaquaqarput, aamma/imaluunniit meeqlanik inuusuttunillu sullissineq misilittagaqarfigalugu. Suleqatigiit assiginngiaartunik ilinniagallit pilersinneqarput, soorlu meeqqat atuarfianni ilinniartitsut, perorsaasut, inunnut siunnersortit, politiit, inissiisarfinni paarsisut, isumaginninnermut ikiortit peqqissaanermillu ikiortit. Pisortaq tarnip pissusaanik ilinniagaliuvooq.

Kommuneqarfik Sermersumi Tungiuinermut Ingerlatsivik suleqatigilluarneqarpoq, meeqlanik inissiineq pillugu taassumunnga suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqartoqarluni.

Isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulianik sularinnittut akuttunngitsumik ataatsimeeqatigineqartput, meeqlanik inissinneqarsimasunik sullissineq oqaluuserineqartarluni, meeqqamullu pitsanerusoq inuunerminnilu atugaat qulakkeerniarlugit ataatsimoortumik aaqqiissutissat sularineqartarlutik

Mælkebøttenip illutaa pillugu

Illup sammisassaqaqtitsiviunini ilisarnaatigaa, inini allerni kikkunnut tamanut inissaqarluni. Inini allerni inuusuttunut kaffisorniartarfefqarpoq, internettertarfeqarluni, nipilsortarfefqarluni nutaaliorfiusunillu sannaveqarluni, soorlu cykelinik qisunnillu sulisoqarsinnaalluni, aamma sammisanik titartaanertut, sapangaaqquerinertut pinnersaasiornertut mersornertullu ittunik neqerooruteqarpoq. Tamatuma saniatigut inersuaqarpoq, timigissarnermut isiginnaartitsinernut pissangaammernartuliornermullu atorneqartartumik.

Inini qullerni ulloq unnuarlu immikkoortoqarfik pilersinneqarnikuuvooq. Taanna nerisarfiutigisumik igaffeqlarluni, ineqlarluni, unnuiffissanik ineeraqlarluni allaffeqlarlunilu aaqqissugaavoq. Ulloq unnuarlu immikkoortoqarfik meeqlanut unnuisunut 9-nut inissaqartoq illumi eqqissinarnersaavoq, sinaakkusiussat angerlarsimaffinni nalinginnaasuni pissutsinut assingullutik. Nuannaarnissap inuunerullu sikkertinnissaata tamarmik inissaqarfingisaannik pilersitsinissaq uatsinnut pingaaruteqarsimavoq, ki-

siannili aamma nipaallisiaarnissaq, isumassorneqarneq eqqarsaamernerlu aamma piffissaqarfingeqartussaallutik.

Kommuneqarfik Sermersuumut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartoqarpoq, meeqqanut inuuusuttunullu aarlerinartorsiortunut Mælkebøttenip tulliuttut neqeroorutigisassallugit:

Meeqqanut isumaginninnikkut atugaat misissuiffiginiarlugit Mælkebøttenimut inissinneqarsimassunut, meeqqap attaveqaqtigisartagai, atuarfia, sunngiffimmi ornittagaa, angajoqqaavi, tunguinermu-llu ingerlatsivik suleqatigisarpavut, meeqqamut ataatsimoortumik aaqqiissutaasoq pitsaanerpaaq nassaariniarlugu, meeqqap maanna aggerfigisaminit ajunnginnerusumut ingerlariaqqinnissaa anguniagaasarluni, taamaasilluni ileqquliussimasanik allanngortitsisunngornissamut pitsaanerpaaq tunngavissinniarneqartarlutik.

Najugaqaqatigiiiffik Ilasiaq pillugu

Meeqqanulli angerlarsimaffimmi isumaginninnikkut ajornartorsiutit pissutigalugit angajoqqaaminnut angerlarteqqinnejarsinnaanngitsunut inissiivissanik annertuumik pisariaqartitsisoqarpoq, taamaat-tumik najugaqaqtigiffimmik Ilasiamik annertusivugut, Ilasiaq meeqqanut inuuusuttunullu isumagin-ninnikkut aarlerinartorsiortunut, isumaginninnikkut pissutsit pissutigalugit angerlarsimaffimminni najugaqarsinnaanngitsunut isumaginninnikkut perorsaalluni najugaqarfissatut neqeroorutaavoq. Ilasiaq Mælkebøttecenterip immikkoortoqarfigaa, meeqqanut inuuusuttunullu 3-niit 17-inut ukiulin-

nut 7-nut inissaqarluni. Paaqqinniffiup pilersinnissaanut ukiullu siullit marluk ingerlatsinermut aningaaasartuutit ilaannik qulakkeerinnittunik aningasaateqarfik Villum Fonden tunissuteqarpoq. Ilasiaq Nuussuarmi illumi angisumi, siunertamut attartugaasumi pilersinneqarpoq.

Mælkebøttenimi misissorneqareernermik kingorna, meeqqat ilaat najugaqaqtigiaffimmi Ilasiami aalajaatsunik toqqisisimanartunillu sinaakkuteqarluni najugaqarnissamut neqeroorfigineqartarput, Ilasiaq aaqqissugaavoq "ilaqtariinnut assingusumik" ataatsimoorfiulluni, inersimasut isumassuisut peqatigalugit. Najugaqaqtigiaffik ilaqtariinnut paaqqutarinnittartunut inissiinernut najugaqarfista-tllu neqeroorutinut allanut tapertatut isigineqassaaq.

Meeqqat inuusuttullu Ilasiamut inissinneqartut pillugit Kommuneqarfik Sermersuumut suleqatigiinnissamut isumaqtigiaissuteqartoqarpoq. Meeqqat misigissutsikkut, ineriartornikkut isumaginninnikkullu ajornartorsiutinik annertuallaanngitsunik kinguneqartunik sumiginnagaanermik, atornerlugaanermik allatigullu kingunerluuteqartunik tunuliaqutaqartut Ilasiap tigusarpai. Isumaginninnikkut perorsaaffiusumik avatangiisit meeqqap pisariaqartitaanut iluaqutaasinnaanerat pingaartinneqartusaavoq.

Pisariaqartillugu nakkutigineqarluni najoqatigiinnissaq meeqqanut Ilasiamut inissinneqartunut neqeroorutigineqartarpoq. Tamatuma saniatigut nakkutigineqarluni najoqatigiinnissaq neqeroorutigineqartarpoq, sulianik suliarinnittut alaatsinaattuusarlutik.

Aammattaaq angajoqqaat (assersuutigalugu angerlarsimaffeqanngitsut) meeqqallu Ilasiamut inissinneqarsimasut najoqatigiinnissaat neqeroorutigineqartarpoq.

Sullissinerit najoqatigiinnermut nakkutigineqarlunilu najoqatigiinnermut tunngasut Ilasiamut immik-kut isumaqtigiaissutigineqartarput, qasseriarnissarlu Ilasiami sammisat sinnerinut tulluarsagaasarlu-ni.